

BEZOEKADRESSEN	POSTADRES
Westeinde 128	Postbus 16130
2512 HE Den Haag	2500 BC Den Haag
Reinier de Graafweg 5	T (088) 355 01 00
2625 AD Delft	info@ggdhaaglanden.nl
Croesinckplein 24-26	www.ggdhaaglanden.nl
2722 EA Zoetermeer	IBAN NL17BNGH0285109626

Afdeling: Bestuur

Aan de Raad van de gemeente Delft
Postbus 78
2600 ME DELFT

Onderwerp: Begroting GR GGD en VT Haaglanden 2018

Ons kenmerk: OCW/2017.5851

Aantal bijlagen: 3

Datum: 12 oktober 2017

Inlichtingen bij: Mw. A. de Boer

Doorkiesnummer: 030-2916802
06-52098676

Geachte leden van de gemeenteraad,

Een goede volksgezondheid en een veilige thuissituatie zijn van groot belang voor de bevolking in de regio Haaglanden¹. De GGD en Veilig Thuis doen hiervoor goed werk: bij de organisaties werken betrokken en bevlogen professionals die zich succesvol inzetten om de volksgezondheid te bewaken, te beschermen en te bevorderen en huiselijk geweld en kindermishandeling te voorkomen. Daar mogen we trots op zijn.

Zoals u weet is het Algemeen Bestuur van de GGD Haaglanden intensief bezig geweest met het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling en de bijbehorende begroting voor de GGD en Veilig Thuis. De belangrijkste resultaten daarvan zijn:

- De sturing binnen de gemeenschappelijke regeling is verhelderd;
- De verantwoordelijkheid voor Veilig Thuis wordt bestuurlijk belegd;
- Mogelijkheden voor lokale sturing en daarmee voor lokaal maatwerk zijn toegenomen;
- De financiën worden nu transparant ingericht;
- Het Algemeen Bestuur kan met een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Den Haag zakelijk regelen welke GGD- en VT-diensten worden geleverd ten behoeve van de gemeenten.

Op de raadsconferentie op 29 augustus heeft u uitgebreid van gedachten kunnen wisselen en vragen kunnen stellen over de gewijzigde gemeenschappelijke regeling en de financiële consequenties daarvan. De gestelde vragen, voorzien van een antwoord treft u bijgaand. Inmiddels is het moment gekomen om de gewijzigde begroting aan u aan te bieden. Hiermee stellen wij u als raadsleden in staat om een zienswijze in te dienen op de gewijzigde begroting. Voor uw informatie is de gewijzigde gemeenschappelijke regeling bijgevoegd. Uw college hebben wij gevraagd om instemming met de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Zij zullen deze gewijzigde regeling nog aan u voorleggen en vragen om uw toestemming om deze regeling aan te gaan. In deze brief geven wij informatie over het gevolgde proces en een toelichting op de wijzigingen.

Met aanbidding van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling en begroting wordt een periode van bezinning en evaluatie afgesloten. De voorliggende gemeenschappelijke regeling en de bijgevoegde begroting bieden antwoord op de geconstateerde onvolkomenheden in de huidige afspraken over de GGD. Door de verheldering van de governance en de financiële transparantie van de GGD kan de energie nog meer gericht worden op de inhoud: de zorg voor een goede volksgezondheid voor de inwoners van Haaglanden. Voor Veilig Thuis geldt dat per 1-1-18 sprake is van publieke sturing in een gemeenschappelijke regeling. Dit doet recht aan de aard van het werk en de bestuurlijke verantwoordelijkheden. Met onderbrenging van Veilig Thuis in de GR GGD en VT is ook meer transparantie aangebracht in de begroting en de governance van Veilig Thuis. Daarmee is een belangrijk stap gezet om de veiligheid in thuissituaties nog verder te verbeteren. Het afgelopen jaar is hierop al veel gebeurd, onder meer door het nemen van een set verbetermaatregelen op het gebied van de bedrijfsvoering en het voorkomen van wachtlijsten. Over het onderdeel Veilig Thuis is afgestemd met de wethouders Jeugd van de deelnemende gemeenten.

¹ Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland, Zoetermeer.

Al met al is het Algemeen Bestuur verheugd u deze gewijzigde begroting (met bijgevoegd de gemeenschappelijke regeling) aan te bieden. Wij doen dit in het volle vertrouwen dat met deze stukken recht is gedaan aan de verantwoordelijkheden die gemeenten hebben voor Veilig Thuis en GGD en het belang van een zorgvuldige organisatie. Wij zien uit naar uw zienswijze op deze gewijzigde begroting.

De gewijzigde gemeenschappelijke regeling wordt verzonden aan de colleges van de negen gemeenten ter instemming. De colleges dienen daarvoor toestemming aan de gemeenteraden te vragen. Deze toestemming is onderdeel van de kaderstellende bevoegdheden van de gemeenteraden, zoals genoemd in de toelichting bij de concept Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Daarbij geeft de Wet gemeenschappelijke regelingen overigens aan dat de toestemming slechts kan worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (artikel 1.2 Wgr).

De gewijzigde begroting en de gewijzigde gemeenschappelijke regeling zijn nauw aan elkaar verbonden. Indien mogelijk zou het goed zijn om beide in samenhang te behandelen in uw raad. Voor de begroting en voor de gemeenschappelijke regeling ontvangen wij daartoe graag voor 13 december 2017 reactie (zienswijze op de begroting vanuit de gemeenteraad en instemming van het college met de gewijzigde gemeenschappelijke regeling).

Graag geven wij in deze brief een toelichting op de herijking van de gemeenschappelijke regeling, de voorgestelde wijzigingen en de financiële consequenties. Indien u prijs stelt op extra informatie dan zijn wij daar uiteraard toe bereid; dat kan per mail, telefoon, in een persoonlijk gesprek of in een toelichting in het college en/of de raad. U kunt daarvoor een mail sturen naar de procesmanager van de herijking GR GGD en VT Haaglanden via Mirjam Bril: mbril@delft.nl.

1. Huidige situatie

Met de huidige gemeenschappelijke regeling sturen de negen gemeenten in de regio Haaglanden gezamenlijk de GGD aan. De GGD voert taken uit op het gebied van publieke gezondheid en is ontstaan uit een fusie van de GGD ZHW en de GGD Den Haag. De GGD zet zich in voor een goede publieke gezondheid voor ongeveer een miljoen mensen in de regio Haaglanden. De GGD Haaglanden is een organisatieonderdeel van de gemeente Den Haag. De huidige gemeenschappelijke regeling heeft geen betrekking op Veilig Thuis. De uitvoering van Veilig Thuis (advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling) hebben de negen gemeenten in de regio Haaglanden nu ondergebracht bij de tijdelijke stichting Stojah². Stojah houdt conform eerdere afspraken op 1 januari 2018 op te bestaan.

2. Toelichting op de herijking

Na een evaluatie van de huidige gemeenschappelijke regeling in 2016 heeft het Algemeen Bestuur de herijking van de gemeenschappelijke regeling in gang gezet. Dat was nodig, omdat uit de evaluatie weliswaar bleek dat gemeenten tevreden waren met de wijze waarop de GGD haar taken uitvoert, maar dat de governance en financiën van de gemeenschappelijke regeling voor verbetering vatbaar zijn³. Daarbij ging het onder andere om het duidelijker beleggen van rollen, taken en verantwoordelijkheden, het sluiten van een dienstverleningsovereenkomst tussen het Algemeen Bestuur (opdrachtgever) en het College van B&W van Den Haag (opdrachtnemer) en het onderbrengen van de bijdrage van de gemeente Den Haag in de begroting van de gemeenschappelijke regeling. Ook het vergroten van lokale sturing was een belangrijk thema. Hiernaast heeft de provincie in november 2016 aangedrongen op maatregelen om de gemeenschappelijke regeling te laten voldoen aan de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Van het moment van de herijking is gebruik gemaakt om de organisatie Veilig Thuis onder de gemeenschappelijke regeling te brengen. Hieraan ging vooraf:

- alle colleges hebben voorjaar 2016 besloten om Veilig Thuis Haaglanden onder publieke aansturing te brengen;
- de wethouders Jeugd en Wmo van de negen gemeenten zijn in februari 2017 overeengekomen dat Veilig Thuis per 1 januari 2018 als zelfstandige en gelijkwaardige uitvoeringsorganisatie deel zal uitmaken van de gemeenschappelijke regeling GGD en VT Haaglanden en organisatorisch zal worden ondergebracht bij de gemeente Den Haag.

² Stichting tijdelijke ondersteuning jeugdhulp en AMHK Haaglanden

³ De volledige evaluatierapporten van Lysias en PROOF vindt u op <http://www.ggdhaaglanden.nl/artikel/Agenda-en-vergaderstukken-10-oktober-2016.htm>

Voor Veilig Thuis is het voor de continuïteit van de zorg en dienstverlening van belang dat de nieuwe gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2018 ingaat en besluitvorming over de voorliggende gemeenschappelijke regeling vóór 1 januari 2018 plaatsvindt.

De afgelopen periode is in regionaal verband constructief samengewerkt om de gemeenschappelijke regeling, de financiën en het takenpakket van de GGD te herijken en Veilig Thuis in te vlechten in de gemeenschappelijke regeling. Het proces van de herijking van de gemeenschappelijke regeling en de invlechting van Veilig Thuis in de regeling is inmiddels zover gevorderd dat er een gewijzigde gemeenschappelijke regeling GGD en VT Haaglanden en een gewijzigde begroting ligt waar het Algemeen Bestuur mee heeft ingestemd en die het Algemeen Bestuur ter verdere besluitvorming wil voorleggen.

3. Belangrijkste wijzigingen in de regeling

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de huidige gemeenschappelijke regeling zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Belangrijkste wijzigingen in de nieuwe GR (concept) ten opzichte van de huidige GR

	Huidige GR	Nieuwe GR (concept)
1	Gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden	Gemeenschappelijke regeling GGD en VT Haaglanden
2	één AB voor de GGD	-één AB met negen leden voor GGD en Veilig Thuis samen (lage vergaderfrequentie) -de mogelijkheid voor het instellen van een bestuurlijke adviescommissie voor GGD en een bestuurlijke adviescommissie voor Veilig Thuis
3	-Een takenpakket en begroting voor acht gemeenten en voor Den Haag afzonderlijk. -Voor Den Haag geen onderscheid in takenpakket (niet helder welke taken deel zijn van de GR en welke lokaal zijn).	Eén takenpakket en één begroting voor de negen gemeenten, onderscheiden in a. basispakket GGD (wettelijk) b. pluspakket GGD (regionale sturing is van toegevoegde waarde) c. Takenpakket Veilig Thuis Daarnaast kunnen lokale taken worden ingekocht bij de GGD Den Haag en/of Veilig Thuis waarop het College van B&W van de respectievelijke gemeente stuurt.
4	-In de huidige begroting is geen relatie te leggen tussen product en prijs, zeer ingewikkeld opgebouwd met allerlei verdeelsleutels, onder andere omdat er niet één GR-begroting is. Voor de regio daarom niet helder wat Den Haag in de GR heeft zitten en wat ze daarvoor betaalt.	-Een nieuwe opzet voor de begroting op basis van stuurbaarheid, transparantie en eenvoud. -Begroting GGD: gelijk bedrag per inwoner voor alle gemeenten voor het regionaal pakket (m.u.v. TBC vanwege de grote verschillen in aantal patiënten en TOKIN dat op p*q wordt afgerekend). -Begroting VT: nieuwe verdeelsystematiek, waarbij vaste kosten berekend worden op basis van inwoneraantal en variabele kosten op basis van verbruik (aantal adviezen en meldingen).
5	Geen heldere afspraken over opdrachtgever- en opdrachtnemerschap, welk kwaliteitsniveau de negen gemeenten mogen verwachten, en wat de rechten en verplichtingen van de gemeente Den Haag zijn.	Met de introductie van een dienstverleningsovereenkomst tussen het AB en gemeente Den Haag wordt gezorgd dat helder is wat de regio mag verwachten en onder welke condities de gemeente Den Haag diensten levert.
6	De functie van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) is niet goed afgebakend ten opzichte van de functie van directeur uitvoeringsorganisatie GGD (deze twee functies worden door dezelfde persoon vervuld).	-In de gemeenschappelijke regeling is het onderscheid tussen de functies van DPG en directeur uitvoeringsorganisatie GGD verhelderd. In de ondersteunende documenten wordt dit verder uitgewerkt. -Benoemingsprocedure voor de DPG en Directeur Veilig Thuis (DVT) is verhelderd.

4. Wijzigingen in de governance

Borging van bestuurlijke verantwoordelijkheid voor GGD en Veilig Thuis

Binnen de colleges is de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor Veilig Thuis niet noodzakelijkerwijs in dezelfde portefeuille belegd als de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de GGD. Vanuit het oogpunt van bestuurbaarheid is gekozen voor een Algemeen Bestuur van negen leden. Om de bestuurlijke betrokkenheid van de wethouders verantwoordelijk voor Veilig Thuis en GGD te borgen, is er de mogelijkheid tot het instellen van bestuurlijke adviescommissies voor de GGD en voor Veilig Thuis. Het ligt in de lijn der verwachting dat het Algemeen Bestuur deze commissies in zal stellen.

Heldere zeggenschap binnen het bestuur van de regeling

In de regeling is expliciet opgenomen dat Den Haag lid is van het Dagelijks Bestuur (zoals nu ook het geval is), maar geen voorzitter kan zijn.

Omdat Den Haag risico loopt als eigenaar van de uitvoeringsorganisatie en ongeveer de helft van de middelen van de gemeenschappelijke regeling inbrengt, is in de voorliggende regeling de staffel voor het aantal stemmen aangepast. Toepassing van de staffel leidt ertoe dat Den Haag twee stemmen meer krijgt in het Algemeen Bestuur (was vijf van de 22, wordt zeven van de 24). Tegelijkertijd is in de gehele regeling waar sprake is van besluitvorming bij een gekwalificeerde meerderheid, de gekwalificeerde meerderheid aangepast (was drie-vierde, wordt twee-derde). Daarmee heeft Den Haag op geen enkele wijze een veto.

Heldere zeggenschap over financiën van de regeling

In de regeling is expliciet opgenomen dat Den Haag ook geen penningmeester kan zijn. Hierdoor is geborgd dat de financiën van Den Haag en van de gemeenschappelijke regeling strikt gescheiden zijn en de regiogemeenten voldoende zeggenschap hebben. Ook is opgenomen dat de gemeenschappelijke regeling een onafhankelijke controller krijgt, benoemd door het Dagelijks Bestuur. Om beleidsmatige en financiële uitgangspunten te kunnen bepalen voor de op te stellen begroting ontvangt het Algemeen Bestuur voorafgaand aan het begrotingsvoorstel een voorjaarsbrief met deze uitgangspunten.

Onafhankelijke ondersteuning van het bestuur van de regeling

In de voorliggende gemeenschappelijke regeling GGD en VT Haaglanden is er een Algemeen Bestuur van negen leden en een DB van drie leden, net als in de huidige regeling. Het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur worden ondersteund door een Secretaris. Vanuit het oogpunt van functiescheiding kunnen de beide directeurs (de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) of de Directeur Veilig Thuis (DVT)) niet de secretaris zijn. De DPG en de DVT adviseren het AB en DB, de DPG specifiek ook de bestuurlijke adviescommissie GGD en de DVT de bestuurlijke adviescommissie Veilig Thuis.

5. Wijzigingen in het takenpakket

Continuering regionale taken Veilig Thuis

Voor Veilig Thuis is het takenpakket uit het bedrijfsplan 2015-2018 ondergebracht onder de gemeenschappelijke regeling. Het gaat daarbij om taken op basis van artikel 4.1.1. lid 2 Wmo 2015: onder andere het fungeren als meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, het onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is en het beoordelen van de vraag, en het in kennis stellen van een hulpinstantie, politie of de raad voor de kinderbescherming – als dat nodig is. Ook bevat het takenpakket voor Veilig Thuis onder de gemeenschappelijke regeling voorlichtingstaken, coördinatie van huisverboden en informatieverstrekking aan en advisering van betrokken instanties.

Heldere afbakening regionale taken GGD

Het opstellen van een gezamenlijk takenpakket en een gezamenlijke begroting is een belangrijk doel van de herijking van de gemeenschappelijke regeling. Voor elk van de taken die de GGD nu uitvoert is afgewogen of er een wettelijke verplichting bestaat om deze bij de GGD onder te brengen (basistaak). Indien een wettelijke verplichting voor onderbrengen van de taak bij de GGD ontbreekt, is bekeken of de taak zich leent voor regionale (plustaak) dan wel lokale aansturing (lokale taak). Op basis van deze afwegingen is een takenpakket vastgesteld dat alle negen gemeenten onder de gemeenschappelijke regeling brengen en dat bestaat uit basis- en plustaken (bijlage).

Zo is helder wat wel en niet in het takenpakket van de gemeenschappelijke regeling zit en wie waarvoor verantwoordelijk is. Door het onderscheid tussen taken onder de gemeenschappelijke regeling en lokale taken, zijn gemeenten in staat om direct te sturen op de lokale taken. Dat vergroot de mogelijkheden

voor maatwerk en de uitvoering van gemeentelijk beleid. Tot de lokale GGD-taken behoren onder meer (O)GGZ, Wmo-toezicht, Sociaal Medische Advisering en extra lokale activiteiten voor Gezondheidsbevordering en Epidemiologie. Afspraken over de lokale taken die een gemeente door de GGD en Veilig Thuis willen laten uitvoeren, zullen vastgelegd worden in een Dienstverleningsovereenkomst tussen de betreffende gemeente en de gemeente Den Haag.

6. Wijzigingen in de begrotingsopzet

Gescheiden programma's GGD en Veilig Thuis

Een nieuwe opzet voor de begroting legt een belangrijke basis voor het vergroten van inzichtelijkheid en transparantie van de kosten van het takenpakket van de gemeenschappelijke regeling. Belangrijk hierbij is dat de middelen van de GGD en Veilig Thuis in gescheiden programma's worden opgenomen in de begroting en dat de middelen tussen deze programma's niet geschoven kunnen worden.

Financieringssystematiek Programma Veilig Thuis

Voor Veilig Thuis is vanuit de regionale werkgroep financiën een nieuwe gecombineerde financieringssystematiek voorgesteld, waarbij enerzijds een inwonerafhankelijke bijdrage wordt gehanteerd en anderzijds een bijdrage afhankelijk van het verbruik.

Financieringssystematiek Programma GGD

Inwonerbijdrage

Voor de GGD geldt dat voor alle negen gemeenten een gelijk takenpakket in de gemeenschappelijke regeling is opgenomen met een uniform bedrag per inwoner. Zoals in artikel 23 lid 1 sub d van de gemeenschappelijke regeling opgenomen kan het Algemeen Bestuur afwijken van de afgesproken financieringssystematiek, gehoord de raden van de deelnemende gemeenten. In de voorliggende begroting zijn twee uitzondering op de afgesproken financieringssystematiek gemaakt, de bijdrage voor TBC-bestrijding en Toezicht Kinderopvang. Omdat er in Den Haag duidelijk meer TBC-patiënten zijn, is de bijdrage van Den Haag hoger, dat vertaalt zich in een ander bedrag per inwoner. Voor Toezicht Kinderopvang geldt dat gekozen is voor financiering op basis van $p*q$.

$p*q$

De verdeling van de kosten voor uitvoering van de GGD-taken en VT-taken is in de regeling in hoofdlijnen vastgelegd. De kostenverdeling voor de uitvoering van de basistaken GGD is gebaseerd op inwonertal. Daarmee geldt voor de basistaken GGD een vorm van solidariteit. Ten aanzien van de kosten voor het toezicht op de kinderopvang wordt daarvoor een uitzondering gemaakt. Net als voor plustaken geldt dat deze op basis van $p*q$ (kostprijs van de dienst maal hoeveelheid van de afgenomen diensten) worden gefinancierd. Voor plustaken en Toezicht Kinderopvang geldt daarmee dat de negen gemeenten op maat kunnen afspreken hoeveel ze door de GGD willen laten uitvoeren. De individuele gemeenten willen zo voor Toezicht Kinderopvang meer kunnen sturen op de manier waarop en hoe vaak het toezicht plaatsvindt. Deze sturing komt verder via vastlegging in het financieel statuut en het dienstverleningshandvest tot uitdrukking. Het algemeen bestuur houdt daarbij zoveel als mogelijk rekening met de wensen van de deelnemers bij de bepaling van het uitvoeringsniveau. Nu Toezicht Kinderopvang op basis van $p*q$ gefinancierd gaat worden moet evenals bij de op basis van $p*q$ gefinancierde plustaken een voorziening worden getroffen die de opdrachtnemer beschermd tegen niet door hem te beïnvloeden bezettingsverliezen.

Optimale niveau Epidemiologie en Gezondheidsbevordering

Over het noodzakelijke niveau van de GGD-taken Epidemiologie en Gezondheidsbevordering in de gemeenschappelijke regeling bestond discussie. De komende tijd wordt daarom nader onderzocht wat het optimale niveau van beide taken binnen de gemeenschappelijke regeling is. Den Haag heeft de garantie afgegeven dat het totale aantal fte voor Epidemiologie en Gezondheidsbevordering (basis en lokaal tezamen) voor een periode van drie jaar, dus tot en met 2020, gelijk blijft aan het niveau van 1 januari 2017. Als gemeenten minder Epidemiologie en Gezondheidsbevordering bij de GGD afnemen, staat Den Haag garant dat dit in de jaren 2018 tot en met 2020 niet ten koste gaat van het totale aantal fte voor deze taken. Dit geeft ruimte om te bezien op welk niveau de gemeenten deze taken binnen de gemeenschappelijke regeling willen laten uitvoeren.

7. Wijzigingen in rollen, taken en verantwoordelijkheden

Verzakelijking via een Dienstverleningsovereenkomst

Met de introductie van een Dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeenschappelijke regeling en de gemeente Den Haag is het mogelijk een verzakelijking te realiseren over wat ieders wensen en verwachtingen zijn en wat geleverd kan worden. Deze Dienstverleningsovereenkomst maakt ook duidelijk wie opdrachtgever en opdrachtnemer is. De Dienstverleningsovereenkomst valt uiteen in een Raamovereenkomst, een Dienstverleningshandvest en een Uitvoeringsovereenkomst. De ambitie is om helder af te spreken wat de geleverde prestatie is, tegen welke prijs en onder welke condities. Dit is nadrukkelijk een groeimodel dat de komende jaren vorm gaat krijgen.

Heldere sturing op de uitvoeringsorganisaties

In de voorliggende regeling is opgenomen dat Veilig Thuis onder leiding staat van de Directeur Veilig Thuis; de GGD staat onder leiding van de Directeur Publieke Gezondheid. In de praktijk is gebleken dat de functie van de Directeur Publieke Gezondheid momenteel niet goed is afgebakend waardoor onhelder is waar de directeur van de uitvoeringsorganisatie dan wel de DPG op aanspreekbaar is en door wie. In de voorliggende regeling is dit verhelderd.

Beide directeuren worden aangesteld door het AB en voorgedragen door de gemeente Den Haag (niet bindende voordracht). Beide directeuren zijn ook directeur van de uitvoeringsorganisaties binnen de gemeente Den Haag (personele unie). De DPG, DVT, de secretaris en de controller zijn onbezoldigd ambtenaar bij de gemeenschappelijke regeling en bezoldigd ambtenaar bij gemeente Den Haag. Daarnaast zijn deze rollen verder geëxpliciteerd. Ook zijn in de gemeenschappelijke regeling de benoemingsprocedures verhelderd. In het uit te werken organisatiestatuu (over de directie, controller en secretaris), reglementen van orde, governancecode en benoemingsstatuu zullen de verhoudingen en werkwijze verder worden verhelderd.

8. Financiële consequenties op hoofdlijnen

Programmabegrotingen op hoofdlijnen

Voor de begroting van Veilig Thuis is uitgegaan van de begroting 2017 van € 9,8 miljoen. In de financieringssysteem van Veilig Thuis wordt zowel met de beschikbaarheidsfunctie als met het daadwerkelijk verbruik door gemeenten rekening gehouden. De gemeenten dragen namelijk bij op basis van historisch verbruik naar rato van de hoeveelheid afgenomen diensten (adviezen en meldingen), in combinatie met het inwonertal zoals dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, gepubliceerd door het CBS. Hiernaast leggen de gemeenten Den Haag en Delft gelden in die zij als centrumgemeenten ontvangen, zoals afgesproken in de Regiovisie Veilig Thuis. De huidige Regiovisie loopt tot 2018 en zal in 2018 worden geactualiseerd, waarbij wijzigingen in de decentralisatie-uitkering van de Rijksoverheid en de kosten van Veilig Thuis worden betrokken.

De programmabegroting GGD komt in de plaats van de technische begroting voor de GGD 2018 waar de raden van de regiogemeenten al eerder dit jaar een zienswijze op hebben geformuleerd. De begroting van de gemeenschappelijke regeling stijgt voor het onderdeel GGD van € 6,8 miljoen naar € 17,0 miljoen. De Haagse middelen worden namelijk ook onder de gemeenschappelijke regeling gebracht. Dit leidt tot een evenwichtiger toedeling van kosten. Voor de GGD is voor het basispakket gekozen voor een bijdrage op grond van inwoneraantal (met uitzondering van de taken voor TBC waarvoor Den Haag gegeven de verhouding in patiënten een groter aandeel bijdraagt en Tokin waarvoor op basis van $p \cdot q$ wordt afgerekend), omdat deze eenvoudig, transparant en toekomstbestendig is. Voor het pluspakket vindt afrekening plaats op basis van $p \cdot q$.

Hogere kosten door cao-aanpassingen

Door de verwachte aanpassingen van de CAO voor gemeenten is een hogere indexering voor 2018 nodig dan bij de vastgestelde financiële kaders was aangenomen. We gaan uit van een indexering van de personeelskosten voor 2018 met 3,13% (feitelijk 3,25% op jaarbasis, maar een deel van de kostenverhoging gaat pas in per 1 juli zodat de kostenverhoging voor 2018 3,13% is). De hogere indexering die hierdoor noodzakelijk is, leidt ten opzichte van de vastgestelde financiële kaders tot een stijging van de begroting voor de GGD met ongeveer € 0,2 miljoen en tot een stijging van de begroting voor VT met ongeveer

€ 0,3 miljoen (het vastgestelde kader voor VT was nog in prijspeil 2017 zodat de indexering voor VT relatief een groter effect heeft dan voor GGD; het financieel kader GGD was al o.b.v. een lagere indexering geïndexeerd naar prijspeil 2018).

Programmabegroting GGD vergeleken met de huidige situatie

Uitgesplitst naar taken

Tijdens de herijking werd duidelijk dat de regiogemeenten relatief te weinig betaalden voor de **inzet rampenopvang en management** en Den Haag te veel. Dat is in de nieuwe programmabegroting rechtgezet. Door de keuze voor financiering op basis van inwonerbijdrage treden hiernaast nog de volgende herverdeeldeffecten op: voor de regiogemeenten stijgen de kosten van **medische milieukunde** en **epidemiologie** enigszins, en deze dalen voor **TBC-bestrijding**. Door de doorrekening kwam hiernaast aan het licht dat voor **toezicht kinderopvang** nu nog met verouderde tarieven wordt gewerkt. De tarieven zijn nu nog gebaseerd op de oude tarieven zoals die voor de GGD ZHW golden. De tarieven die per uur inzet voor de regiogemeenten worden gerekend zijn niet kostendekkend en significant lager dan de tarieven die per uur inzet voor Den Haag worden gehanteerd. De tarieven zijn nu herijkt zodat voor elk product het tarief nu gebaseerd is op het aantal normuren inzet voor toezichthouder en secretariaat en de integrale uurtarieven voor toezichthouder en secretariaat.

Taakstelling en doelmatigheidsonderzoeken

Doorrekening van de kosten van de verschillende GGD-taken onder de gemeenschappelijke regeling laat zien dat de regiogemeenten gezamenlijk € 481.000 meer zouden gaan betalen en Den Haag minder. Vanwege de verwachte hogere bijdrage van de regiogemeenten heeft het Algemeen Bestuur besloten tot een taakstelling van € 481.000 op de begroting voor 2018 voor de GGD-taken onder de gemeenschappelijke regeling. Daarmee wordt een gedeelte van de stijging gecompenseerd. In aanvulling op de taakstelling heeft het Algemeen Bestuur het College van B&W van Den Haag gevraagd de komende jaren bij de GGD doelmatigheidsonderzoeken uit te voeren om de efficiency en de effectiviteit te vergroten. De gemeente Den Haag heeft dit toegezegd.

Gevolgen per gemeente

Voor de regiogemeenten is het belangrijk inzichtelijk te hebben wat de gevolgen zijn voor de in totaal per gemeente te verwachten bijdrage voor 2018 (inclusief lokale taken). In tabel 2 zijn de indicatieve bijdragen per gemeente weergegeven voor twee situaties:

1. De bijdrage voor zowel regionale taken als lokale taken conform de begroting 2018 die in het AB van 10 april heeft voorgelegen (deze begroting was gebaseerd op de situatie voor de herijking van de GR).
2. De bijdrage voor het regionale pakket na herijking GR en de werkelijke afname van het lokale pakket in 2016 en de extra afname lokaal die nodig zou zijn als de gemeenten de totale inzet voor Gezondheidsbevordering gelijk willen houden aan de huidige situatie.

Tabel 2. Vergelijking van indicatieve bijdragen voor de GGD per gemeente (*1000)⁴

	Begroting 2018 oud (versie AB 10 april 2017)	Begroting 2018 nieuwe GR + werkelijke lokale afname 2016 + lokale afname GB	Vershil begroting nieuwe GR versus begroting 2018 oud
Delft	1.070	1.053	-17
Leidschendam-Voorburg	809	812	3
Midden-Delfland	194	195	1
Pijnacker-Nootdorp	498	554	56
Rijswijk	591	588	-3
Wassenaar	300	306	6
Westland	985	1.097	112
Zoetermeer	1.451	1.428	-23
Totaal H8	5.898	6.033	135

⁴ Omdat de GGD-begroting van Den Haag in de totale Haagse begroting was verwerkt, is niet helder te onderscheiden hoe groot de bijdrage van Den Haag tot en met 2017 is. Daarom is Den Haag niet opgenomen in bovenstaand overzicht.

Twee gemeenten laten een opvallend verschil zien: Pijnacker-Nootdorp en Westland. De reden hiervoor is dat Pijnacker-Nootdorp en Westland in 2017 weinig lokale GGD-taken hebben ingekocht en hebben afgenomen wat ze begroot hadden. Voor de andere gemeenten geldt dat deze meer lokale GGD-taken hebben ingekocht, maar minder hebben afgenomen dan ze daarvoor begroot hadden. Deze gemeenten hebben dus minder kosten gemaakt dan ze begroot hebben. Deze financiële ruimte dempt de verhoging van de gemeentelijke bijdrage t.b.v. de gemeentelijke regeling zoals die voor alle gemeenten geldt. Pijnacker-Nootdorp en Westland hebben die ruimte niet doordat zij weinig lokale taken afnemen. Daardoor gaat hun bijdrage relatief het meest omhoog.

Programmabegroting Veilig Thuis vergeleken met de huidige situatie

Inhuizing, indexering en frictiekosten

Doorrekening van de kosten van Veilig Thuis onder de gemeenschappelijke regeling, gebaseerd op de begroting 2017, laat zien dat de organisatorische inhuizing in Den Haag de kosten met ongeveer € 39.000 verhoogt. Daarnaast is het noodzakelijk de personeelskosten ten opzichte van de begroting 2017 te indexeren met 3,13% hetgeen leidt tot een stijging van de kosten met € 251.000 voor 2018. Voor 2017 en 2018 is tot slot sprake van maximaal € 600.000 frictiekosten totaal waarbij we uitgaan van gelijke verdeling over beide jaren.

Gevolgen per gemeente

In tabel 3 zijn de bijdragen voor Veilig Thuis per gemeente weergegeven voor 2017 in het huidige model.

Tabel 3. indicatieve bijdragen voor Veilig Thuis per gemeente (1000)*

	2017	2018	2018
Totale toerekening	Huidig financieringsmodel	Nieuw financieringsmodel excl. incidentele kosten	Nieuw financieringsmodel (incl. incidentele frictiekosten)
Delft	1.029	971	999
Den Haag	6.226	6.616	6.762
Leidschendam-Voorburg	417	409	429
Midden-Delfland	54	63	68
Pijnacker-Nootdorp	212	230	244
Rijswijk	323	327	341
Wassenaar	69	129	137
Westland	275	442	472
Zoetermeer	1.198	907	941
	9.803	10.093	10.393

De financieringssysteem heeft betrekking op de taken (voor zover regionaal overeengekomen) van Veilig Thuis. Projecten die met individuele gemeenten overeen worden gekomen, of een andere financieringsstroom kennen dan de gemeentelijke zijn buiten beschouwing gelaten.

Compensatieregeling

Uit dit overzicht komt naar voren dat er drie gemeenten zijn voor wie de begroting exclusief incidentele kosten substantieel (meer dan 15%) stijgt: de gemeenten Midden-Delfland, Wassenaar en Westland (respectievelijk 16,7%, 87,0% en 60,7%). Deze financiële gevolgen door de overgang van Veilig Thuis naar publieke sturing waren niet volledig te voorzien. Daarom is besloten om de drie naideelgemeenten eenmalig te compenseren voor het bedrag dat hun respectievelijke bijdrage exclusief incidentele kosten in 2018 meer dan 15% stijgt ten opzichte van hun bijdrage in 2017. Dekking hiervoor wordt gevonden in de middelen die naar verwachting beschikbaar komen na liquidatie van Stojah (de organisatie waar Veilig Thuis momenteel is ondergebracht) (bijlage 3).

9. Vervolg

De voorliggende gewijzigde begroting met bijgevoegd de gewijzigde gemeenschappelijke regeling is een belangrijke stap om het goede werk van de GGD en Veilig Thuis voort te zetten en verder te verbeteren. Verbeteringen in de governance krijgen de komende maanden verder hun beslag in documenten als de dienstverleningsovereenkomst en het organisatiestatuuut. Met het totaal aan afspraken verwacht het Algemeen Bestuur dat de GGD en Veilig Thuis zich de komende jaren verder zullen ontwikkelen tot klantgerichte, efficiënte, innovatieve en effectieve dienstverleners voor de negen gemeenten in de regio Haaglanden.

Graag zien wij uw zienswijze op de begroting tegemoet!

Hoogachtend,
namens het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst
Haaglanden,

R. de Prez
voorzitter Algemeen Bestuur GGD Haaglanden

BIJLAGE 1**Q&A's****Gebaseerd op de raadsconferentie herijking GR GGD en VT Haaglanden
29 augustus 2017**

Antwoorden in italic zijn afkomstig van de voorzitter van het AB

VRAGEN	ANTWOORDEN
Algemeen	
Vorig jaar is uitstel gevraagd of VT onderdeel zou worden van de GGD. Hoe loopt dat nu?	Voor VT was de opdracht om het bij de GR GGD Haaglanden onder te brengen. Vervolgens was er een jaar uitstel, want de situatie van VT was onduidelijk. Nu is er duidelijkheid en is er gekozen voor aansluiting bij het traject Herijking, zodat maar een keer aanpassing van de GR nodig is. Er komt niet nog een keer uitstel.
Taken GGD	
Vallen alle wettelijke taken onder de GR, of vermindert de onderlinge solidariteit?	Ja, alle wettelijke taken vallen onder de GR. Het niveau van gezondheidsbevordering onder de GR is verminderd, omdat gemeenten meer willen lokaal willen sturen. Daarom is een deel van gezondheidsbevordering naar lokale taken gegaan.
Hoeveel jaar geeft de gemeente Den Haag garantie voor de capaciteit (fte) epidemiologie en gezondheidsbevordering?	Drie jaar, namelijk 2018, 2019 en 2020.
Als je lokale taken door de GGD laat uitvoeren, moet je daar dan extra voor betalen?	Voor regionale taken onder de GR staat in de GR-begroting wat elke gemeente moet betalen. Als een gemeente daarnaast lokale taken wil laten uitvoeren, moet de gemeente daar voor betalen.
Taken VT	
Hoe wordt een hulpvraag bij HGKM doorgezet naar een lokale organisatie?	VT schakelt rechtstreeks met een lokale organisatie, er zijn korte lijnen om snelheid te krijgen. Hoe de hulp van de lokale organisatie wordt gefinancierd is aan de gemeente.
Is het Meldpunt Bezorgd onderdeel van VT?	Het Meldpunt Bezorgd wordt geen onderdeel van VT. Dit behoort tot de lokale taken van de gemeente.
Governance	
Waarom is er gekozen voor twee uitvoeringsorganisaties?	Dat is vooral gedaan voor de stuurbaarheid van beide organisaties. Ze hebben elk een eigen positie in keten, hebben verschillende taken. De GGD heeft momenteel zo'n 350 fte en VT zo'n 110 fte.
Krijgen beide uitvoeringsorganisatie ook elk algemene bedrijfsvoeringsfuncties zoals loonadministratie?	Nee, want beide uitvoeringsorganisaties zijn onderdeel van de gemeente Den Haag en dergelijke functies zijn in het concern van Den Haag belegd.
Komt VT niet onder de GGD?	VT komt onder de GR (bestuurlijke structuur), in de uitvoering zal sprake zijn van twee organisaties (GGD en VT), elk met een programmaonderdeel in de begroting en

VRAGEN	ANTWOORDEN
	elk met een directeur.
Het klopt niet dat GGD en VT gelijkwaardig zijn.	Hiermee wordt bedoeld dat beide organisaties qua bestuurlijke ophanging gelijkwaardig
Wat zijn de implicaties van de nieuwe GR binnen Den Haag?	De GR komt niet binnen Den Haag, die is van de negen gemeenten gezamenlijk. De uitvoeringsorganisaties worden (blijven) wel onderdeel van de gemeente Den Haag. Implicaties hiervan zijn dat de GGD en VT zijn opgenomen in een grote organisatie. Daardoor kan er o.a. goed omgegaan worden met fluctuaties in personeel, grotere ICT-faciliteiten, en krijgen medewerkers van VT een ambtenarenstatus.
De governance gaat nu over het DB aan AB. Is er nagedacht over de invloed van gemeenteraden?	Dit is een bekend probleem voor alle gemeenschappelijke regelingen. Maar het is de publieksrechtelijke vorm voor regionale samenwerking. Elke gemeente zal dus afspraken moeten maken hoe het AB-lid en de raad zich verhouden.
Kan er in een bestuurlijke adviescommissie een raadslid zitten?	<i>Raadsleden mogen volgens de WGR niet in een GR-bestuur als het gaat om een regeling die door colleges is ingesteld (wat in de voorliggende regeling het geval is). In vaste commissies van advies kunnen ook raadsleden deelnemen als het Algemeen Bestuur daartoe besluit.</i>
Hoe kan je voldoende de wensen van (kleinere) gemeenten meewegen in het GR-bestuur?	<i>Voor de GGD is een GR verplicht. Met de nieuwe GR krijgen raden meer invloed, doordat er nu meer invloed op lokale taken van de GGD komt. Elke gemeente heeft een vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.</i> <i>Bovendien ontstaat er in de nieuwe GR publieke sturing op VT, daar krijgen de raden met de nieuwe GR zo invloed op.</i>
Kan een raadslid in een vertegenwoordigende commissie, of kan er een adviescommissie van raadsleden worden samengesteld? Bij elkaar te roepen als er grote nieuwe dingen spelen?	<i>Elk raadslid kan optimaal geïnformeerd zijn, want alle bestuursvergaderingen zijn openbaar, alle stukken zijn openbaar. Elk raadslid kan er dus bij zijn. Invloed op het GR-bestuur is lastiger dan op het eigen gemeentebestuur, maar is mogelijk via de vertegenwoordigende wethouder. In de praktijk wordt van meer mogelijkheden geen gebruik gemaakt.</i>
Waarom wil Den Haag meer stemmen?	De verdeling van stemmen over de gemeenten was zo dat Den Haag relatief weinig stemmen kreeg, terwijl Den Haag ca helft van het budget brengt en de helft van het aantal inwoners heeft. De voorgestelde verdeling is gekozen op basis van redelijkheid.
Is de stemverhouding niet in overeenstemming gebracht met die van de VR?	Nee, want het gaat om andere organisaties met een verschillende doelstelling.
Hoe wordt het DB gekozen?	Door het AB.

VRAGEN	ANTWOORDEN
Waarom is er bij de directeuren sprake van een personele unie (DPG en directeur GGD)? Dat geeft belangenconflicten, deze persoon is verantwoording verschuldigd aan het AB en aan het college van B&W van Den Haag	Dat een GGD een DPG heeft die leiding geeft, is een verplichting vanuit de wet. Met de keuze om de uitvoeringsorganisatie binnen Den Haag te plaatsen, kan het niet anders dan dat een personele unie wordt georganiseerd tussen de DPG en de directeur van de uitvoeringsorganisatie GGD. Zo wordt voorkomen dat de DPG een 'generaal zonder leger' wordt. Dit wordt verder uitgewerkt in het benoemingsstatuut en het directiestatuut. Daarin wordt de rol van de DPG en die van de directeur GGD goed uitgewerkt. Het AB is verantwoordelijk voor zorg; vanwege de dienstverleningsovereenkomst met Den Haag moet Den Haag die zorg leveren. Als er problemen over ontstaan, dan zal het AB de gemeente Den Haag aanspreken.
Komt het directiestatuut langs de raden?	Het directiestatuut wordt door het AB vastgesteld, net als allerlei andere documenten die samenhangen met de GR.
De benoemingsprocedure is vrij ver uitgewerkt in de concept GR. Wat is de rol van Den Haag?	Het AB benoemt de DPG. De gemeente Den Haag wil natuurlijk een acceptabele kandidaat voordragen. In het benoemingsstatuut wordt beschreven hoe overeenstemming wordt bereikt.
Financiën	
Als Den Haag risicodragend is, mag Den Haag dan ook een eventueel overschot op de begroting houden?	Tot nu toe is niet de gedachte dat de begroting te ruim zal zijn. Tegelijkertijd is er sprake van een vaste prijs, dat betekent dat er onderuitputting kan optreden. Als er geld over of te weinig zou blijken te zijn, wordt dat in het jaar daarop bijgesteld.
Wat is TOKIN?	Toezicht kinderopvang
Gaat het bij TOKIN over wettelijke afname? Hoe gaat het met andere taken die je niet afneemt? Hoe gaat het voor lokale taken?	Voor TOKIN geldt dat iedereen ongeveer hetzelfde wil laten doen. Voor lokale taken geldt dat niet, daar betaalt elke gemeente zelf voor naar hoeveel de gemeente afneemt.
Waarom wordt TOKIN niet p*q gefinancierd? Bij een bijdrage naar inwoneraantal verandert de prijs niet als je meer of minder kinderopvanginstellingen krijgt.	Elke gemeente wil een goede en betrouwbare kinderopvang, de GGD levert hiervoor een basisvoorziening: TOKIN. Door het in de GR onder te brengen, is deze basisvoorziening geregeld. NB: Bij de totstandkoming van de begroting is eerst gedacht aan een financiering naar inwoneraantal, zo is daar in de raadsconferentie ook over gesproken, maar dat is verlaten. In de begroting die aan de raden wordt aangeboden, is TOKIN p*q gefinancierd.
Als in een gemeente de kinderopvang goed is georganiseerd, en de gemeente dus minder TOKIN hoeft af te nemen, subsidieer je dan een andere gemeente?	Omdat TOKIN onder de GR valt en daarom via een inwonerbijdrage wordt geregeld, is dit inderdaad een nadeel.

VRAGEN	ANTWOORDEN
Is er in de financieringssysteem rekening gehouden met problematiek rondom grote steden en eventuele financiering daarvoor?	Sommige middelen zijn geoormerkt om in te zetten voor bepaalde doelen (VT) dat geldt voor VT. Deze middelen van de centrumgemeenten worden ingezet in de GR. Voor de GGD is die oormerking niet eenduidig. Binnen de GR worden daarom taken uitgevoerd conform de afspraken die onderling worden gemaakt, voor de regionale taken van de GR dus een bijdrage naar inwoneraantal.
Hoeveel verdeelsleutels zijn er in de nieuwe regeling?	Voor GGD-taken onder de GR is gekozen voor een bijdrage naar inwoneraantal. Uitzondering daarop is TBC-bestrijding, want aangetoond is dat de H8-gemeenten minder patiënten hebben dan Den Haag. Voor VT-taken is gekozen voor een sleutel die financiering van een basisvoorziening (op inwonertal) en van afname (naar gebruik) combineert.
Wettelijke taken kunnen gefinancierd worden met een inwonerbijdrage als het een soort verzekeringskarakter heeft, daar gaat het om solidariteit. Taken die je meer of minder kan afnemen, daar heb je sturing op. Dan past p*q-financiering.	Voor de regionale taken onder de GR geldt dat het vaste taken zijn met een ongeveer vast uitvoeringsniveau. Om de bestuurbaarheid van de uitvoeringsorganisatie te verhogen, is voor eenduidigheid gekozen. Ook de administratieve last van verrekenen naar inwonerbijdrage is minder groot. Wel heeft de werkgroep financiën nagegaan of op basis van de kennis en input van de GGD financiering naar inwonerbijdrage past, of dat gemeentelijke afnames dermate verschillen dat er grote verschillen optreden vergeleken met een p*q verrekening. Dat was niet het geval, daarom is gekozen voor een eenduidige en transparante systematiek.
Betalen de gemeenten tot nu toe voor VT op basis van inwoneraantal?	Tot nu toe financierden de gemeenten VT op basis van historisch gebruik van voor de decentralisaties. In de nieuwe financieringssysteem betalen gemeenten voor het in stand houden van de basisvoorziening (op basis van inwonertal) én op basis van gebruik. De problematiek verschilt immers per gemeente. Sommige gemeenten maken veel gebruik, die moeten ook meer gaan betalen.
Als een gemeente minder gaat bijdragen, worden mishandelde vrouwen dan niet geholpen?	Er wordt gestuurd om wachtlijsten minder te maken, niet op dat er minder vrouwen hulp krijgen. Als gemeente kan je invloed hebben, namelijk met een laagdrempelig karakter van hulp. We maken geen onderscheid naar gemeente, iedereen krijgt hulp die nodig is.
Tevoren ingestuurde vragen	
1. Vraag: Gelet op de samenhang tussen het gezondheidsbeleid en het veiligheidsbeleid:	De combinatie van de Veiligheidsregio met Veilig Thuis en GGD zou de gemeenschappelijke regeling erg complex

VRAGEN	ANTWOORDEN
Waarom is er niet voor gekozen om de GGD en VT onder te brengen in de gemeenschappelijk regeling van de Veiligheidsregio	maken. Er is voor gekozen om de gemeenschappelijke regeling te beperken tot Veilig Thuis en GGD. De bestuurlijke vertegenwoordiging in een GR van de Veiligheidsregio vindt overigens standaard plaats door de burgemeesters, terwijl de portefeuilles Jeugd en Volksgezondheid doorgaans bij wethouders in beheer zijn.
2. Artikel 19: Vanwaar het onderscheid in de benoeming van beide directeuren. De DPG door het AB en de directeur VT door het DB?	Dit onderscheid is gemaakt omdat de Wet Gemeenschappelijke regelingen en de Wet Publieke Gezondheid hier niet met elkaar in overeenstemming zijn. De WPG stelt dat de DPG benoemd moet worden door het Algemeen Bestuur, terwijl de WGR stelt dat de benoeming van ambtenaren (en dus ook de directeur Veilig Thuis) een bevoegdheid is van het Dagelijks Bestuur van de regeling.
3. In de functie van directeur publieke gezondheid is uitsluitend benoembaar de persoon die tevens zal worden aangesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag in functie van directeur van de Uitvoeringsorganisatie GGD. In de functie van directeur veilig thuis is uitsluitend benoembaar de persoon die tevens zal worden aangesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag in functie van manager van de Uitvoeringsorganisatie Veilig Thuis. Vraag: Vindt benoeming van beide directeuren plaats voorafgaand aan de aanstelling of worden de functionarissen eerst aangesteld en dan benoemd.	In het benoemingsstatuut, dat in de komende maanden wordt uitgewerkt, wordt de exacte procedure bepaald. Uitgangspunt hierbij is dat een personele unie zorgvuldige besluitvorming en procedures vraagt en dat geborgd is dat beide betrokken besturen hun rol kunnen pakken en tevreden zijn met het resultaat.
4. Wat is de reden om in tegenstelling tot de directeur PG voor de directeur VT te kiezen voor een manager van de gemeente Den Haag.	De titel 'Directeur publieke gezondheid' komt uit de WPG en is een wettelijke titel. Dit geldt niet voor de directeur Veilig Thuis. Deze wordt op grond van de interne regelingen van de gemeente Den Haag aangesteld als manager Veilig Thuis bij de gemeente Den Haag. In de gemeenschappelijke regeling is vanwege de gelijkwaardigheid in de bestuurlijke ophanging gekozen om beide functionarissen te betitelen als directeur Veilig Thuis danwel Directeur Publieke Gezondheid.
5. Artikel 8: Kan het stemgewicht in zetels	Het stemgewicht van de deelnemers wordt jaarlijks

VRAGEN	ANTWOORDEN
worden aangegeven ?	vastgesteld op basis van het inwoneraantal. Door een stembewijs in de regeling op te nemen en vast te leggen zou jaarlijks de regeling gewijzigd kunnen worden als een deelnemer groeit of krimpt buiten de bandbreedte. Dat is een onwenselijke consequentie en daarom is gekozen dit niet te doen.
6. Biedt de omvang van de basistaken van de GGD, inclusief de daaraan gekoppelde personele formatie, de Directeur Publieke Gezondheid voldoende mogelijkheden om zijn rol in het kader van de crisisorganisatie waar te kunnen maken.	De DPG en de uitvoeringsorganisatie GGD zijn bij de totstandkoming van het takenpakket nauw betrokken. De omvang van de basis- en plustaken, zoals deze onder het takenpakket van de GR GGD en VT vallen bieden voldoende mogelijkheden voor de DPG om zijn rol te vervullen. Bovendien is voor de taken Epidemiologie en Gezondheidsbevordering afgesproken met de gemeente Den Haag dat de formatie uit die twee taken de komende drie jaar op het huidige peil blijft.
7. Is er beschikking over voldoende piket en uitvoeringspersoneel daarvoor?	Bij de raming van de personele kosten is hier rekening mee gehouden.
8. Artikel 20: Vragen: a) Worden alle andere taken (niet behorend tot basis, plus en VT pakket) van de GGD (voor een of meer gemeenten) onder verantwoordelijkheid van de gemeente Den Haag uitgevoerd zonder betrokkenheid van het AB? b) Met andere woorden klopt het dat de uitvoeringsorganisatie daarmee taken op het gebied van de publieke gezondheid voor gemeenten in de regio gaat uitvoeren die niet onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid vallen van het Bestuur van het openbaar lichaam, maar enkel onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Den Haag? c) Hoe zit het dan met de verantwoordelijkheid van de directeur van de GGD voor deze taken. (Volgens artikel 5) d) Is overwogen om de uitvoering van alle taken ook door tussenkomst van het bestuur van de GGD te brengen.	a) Taken die niet behoren bij basis-, plustaken van de GGD zijn lokale taken. Op lokale taken kunnen gemeenten zelf direct sturen, dat sluit aan bij de wens van de gemeenten. b) Taken op het gebied van publieke gezondheid die buiten de GR vallen kunnen gemeenten beleggen bij de gemeente Den Haag die het door de GGD laat uitvoeren. De sturingsmogelijkheden voor individuele raden en colleges is voor de lokale taken direct met de gemeente Den Haag af te spreken en niet via de tussenkomst van het openbaar lichaam. c) Voor taken die de GGD uitvoert (al dan niet onder de GR) is het college van Den Haag verantwoordelijk om de afgesproken taken te leveren conform de dienstverleningsovereenkomst. d) In de huidige regeling vallen lokale taken niet onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de GR. Omdat gemeenten meer sturing op lokale taken willen, is er voor gekozen om dit niet te veranderen.
9. Als een voorstel om taken aan het pakket toe te voegen niet wordt gesteund door de	Als het gaat om wettelijke taken van de GGD zijn alle gemeenten verplicht dit door de GGD te laten uitvoeren,

VRAGEN	ANTWOORDEN
gemeente Den Haag, maar wel door de overige 8 gemeenten bestaat er dan de mogelijkheid dat de uitvoeringsorganisatie Den Haag kan weigeren om die taken uit te voeren?	zo is de concept GR ook opgebouwd. Als er daarnaast niet-wettelijke taken zijn die sommige gemeenten onder de GR willen brengen en andere gemeenten niet, dan is er geen sprake van gemeenschappelijke taken die alle gemeenten willen laten uitvoeren door de GGD. Deze niet-wettelijke taken zouden dan ook niet onder de GR komen en zijn daarmee een lokale taak waarvoor gemeenten rechtstreeks met de gemeente Den Haag afspraken maken. Voor taken die onder de GR vallen wordt een dienstverleningsovereenkomst tussen de GR en de gemeente Den Haag afgesloten, op basis waarvan de gemeente Den Haag moet leveren en niet kan weigeren.
10. Weliswaar wordt in de toelichting op p. 23 van de GR aangegeven dat de optie van afname van diensten uit het lokale pakket de mogelijkheid biedt voor lokaal maatwerk, met lokale verschillen. Dit lokale pakket wordt niet geleverd door de GR GGD-VT Haaglanden, maar wordt rechtstreeks afgenomen van de uitvoeringsdienst van de gemeente Den Haag, dus zonder tussenkomst of verantwoordelijkheid van de GR GGD-VT Haaglanden. Ook de Directeur Publieke Gezondheid en de Directeur Veilig Thuis hebben geen verantwoordelijkheid voor of zeggenschap over de lokale pakketten. Dit verhindert de mogelijkheid om intensiveringen van wettelijke taken bv. het toezicht kinderopvang (wettelijk onder de verantwoordelijkheid gebracht van de DPG) onder het lokaal pakket te brengen.	Het toezicht op kinderopvang is een wettelijke basistaak die door de DPG moet worden uitgevoerd. De DPG legt dit ter uitvoering bij de GGD. Eventuele intensiveringen kunnen gewoon plaatsvinden als plustaak als alle negen gemeenten het hiermee eens zijn. Intensivering voor enkele gemeenten voor dit thema kan als lokale taak worden afgenomen. Binnen de gemeente Den Haag is de directeur van de GGD respectievelijk de manager Veilig Thuis verantwoordelijk voor een goede uitvoering van deze lokale taken.
11. Het is nogal een forse stijging van de begroting GGD (van 6,8 naar 17,3 miljoen) in een uitgebreide toelichting is daarvoor wel noodzakelijk. Uitsluitend de mededeling dat bv. de kosten voor toezicht Kinderopvang gebaseerd zijn op oude berekeningen is in onze ogen te weinig	De GR begroting wordt uitgebreid met de middelen die Den Haag al inzette voor taken die onder de GR vallen, maar die nog niet in de GR-begroting waren opgenomen.
12. -Waarom is er voor gekozen om alle taken uit het basispakket onder de inwonerbijdrage te	De wet stelt een GR voor GGD verplicht en het GR-bestuur regelt de taak voor het hele gebied, rekening

VRAGEN	ANTWOORDEN
brengen en niet de mogelijkheid te introduceren om ook een P*Q financiering mogelijk te maken, daar waar dat gelet op de beleidsintenties van verschillende gemeenten. -Is het mogelijk om voor dezelfde taak, als een gemeente de uit te voeren taak wil intensiveren een verschillende inwonerbijdrage in rekening te brengen of moet dit altijd regionaal versleuteld worden via een uniforme bijdrage ?	houdend met wat er nodig is. Een afzonderlijke gemeente kan voor de GR taken geen eigen beleid voeren. Verdeling obv inwonertal sluit daar het best bij aan, is eenvoudig en levert weinig verschil in kostenverdeling in vergelijking met een p*q verdeling. De plustaken GGD en de taken VT zijn, anders dan de basistaken, vrijwillig aan de GR opgedragen. Bij deze taken wordt bij de kostenverdeling wel gerekend met de afname per gemeente.
13. Vragen over de raadsinformatie brief In tabel 2 wordt een vergelijking gegeven van de indicatieve bijdragen van de gemeenten (H8). Er is behoefte aan een overzicht voor alle 9 gemeenten (inclusief Den Haag, jaren 2017 en 2018) waarin de kosten voor het basispakket en plustaken worden weergegeven. Alleen op die wijze kan een helder zicht worden gekregen op de financiële implicaties voor de gemeenten (zonder vervuiling van wel of niet afgenomen lokale taken). Kan dat overzicht worden gepresenteerd?	Kosten voor GGD-taken in het basispakket en plustaken voor Den Haag zijn onder de huidige regeling geen onderdeel van de begroting. Ook zijn ze in de gemeente Den Haag tot nu toe niet als zodanig geadministreerd. Voor 2017 is dit gewenste overzicht daarom niet te leveren. Voor 2018 zullen de indicatieve bijdragen van alle 9 gemeenten vermeld worden in de begroting.

BIJLAGE 2

GGD-taken onder de nieuwe GR

Basistaken zijn taken die alle gemeenten bij de GGD moeten beleggen, op basis van de Wet publieke gezondheid (WPG) en andere wetgeving.

Basistaken	Korte omschrijving
1. DPG-rol	De DPG is verantwoordelijk voor de GGD en de GHOR in de veiligheidsregio en werkt onder gezag van zowel het bestuur van de GGD als het bestuur van de veiligheidsregio. In deze rol is de DPG belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampenbestrijding en crisisbeheersing en met de advisering van andere organisaties op dat gebied.
2. Medische milieukunde	Bescherming, bewaking en bevordering van gezondheid in relatie tot fysieke leefomgeving: o.a. signalering, voorlichting, onderzoek, advies.
3. Technische hygiëne inclusief evenementenadvisering	Tegengaan van risico's voor burgers in de leefomgeving op verspreiding van ziekteverwekkers, met focus op risico-instellingen.
4. Inspectie tatoeages & piercings	Inspecteren om risico's op verspreiding van ziekteverwekkers bij tatoeages & piercings en permanente make-up tegen te gaan, ten behoeve van vergunningverlening.
5. Inzet bij rampenopvang, crisisbeheersing, crisismanagement	Vorbereiding op en optreden bij incidenten, rampen en crises met mogelijke gevolgen voor de publieke gezondheid, inclusief spoedeisende medische hulpverlening (AMBU).
6. Infectieziektebestrijding, TBC, SOA	Uitvoeren van onderzoek, adviseren, het nemen van preventieve maatregelen en het verzamelen van relevante informatie om bij epidemieën en uitbraken van infectieziekten beslissingen te kunnen nemen over bestrijding (inclusief bestuurlijke maatregelen burgemeester). Voor TBC en SOA heeft de GGD specifieke taken
7. Epidemiologie	Leveren van inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking: aard en omvang van bedreigingen en gezondheidsverschillen en adviseren over mogelijkheden om die te voorkomen of verminderen.
8. Gezondheidsbevordering	Versterken van lokaal gezondheidsbeleid door het adviseren over en het coördineren van preventieve activiteiten en door het versterken van de preventiestructuur. Dit alles in integraal perspectief. Leveren en ontsluiten van kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. Dit betreft het geven van voorlichting, informatie en advies op het terrein van publieke gezondheid aan bewoners, organisaties en professionals.
9. Preventieve ouderengezondheidszorg	Het voorkomen van kwetsbaarheid, ziekten en complicaties van ziekten bij ouderen door onder meer het signaleren en volgen van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen, het ramen van zorgbehoeften en het formuleren van maatregelen op dat vlak.
10. Beleidsadvisering	Ondersteunen en adviseren bij o.a. lokaal gezondheidsbeleid,

	inclusief de relatie met andere beleidsterreinen. Daarnaast het geven van gevraagd en ongevraagd advies aan bestuur alvorens besluitvorming plaatsvindt over zaken met belangrijke gevolgen voor de publieke gezondheid.
11. Toezicht kinderopvang (TOKIN)	Inspecteren van kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus, peuterspeelzalen en voorzieningen voor gastouderopvang.
12. Regeling onverzekerden	Loketfunctie voor zorgverleners om subsidie te krijgen voor medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden.

Plustaken zijn taken die gemeenten bij de GGD *willen* neerleggen, om de uitvoering van de basistaken te versterken en omdat het vanuit integraliteit, efficiëntie en de centrale rol en expertise van de GGD voor de hand ligt om deze als plustaken op te nemen in de GR GGD.

Plustaken	Korte omschrijving
1. Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	Inspecties en zo inzichten verkrijgen die soa-bestrijding ten goede komen, ten behoeve van vergunningverlening.
2. Taken wet op de lijkbezorging	Het uitvoeren van lijkschouwen in nauwe samenwerking met partijen in de regionale veiligheidsketen zoals politie en officier van justitie.
3. Reizigersadvies en -vaccinatie	Het geven van advies op maat en vaccinaties aan burgers die op reis gaan. Door deze dienstverlening aan burgers houdt de GGD haar kennis en capaciteit in stand t.b.v. infectieziektebestrijding en outbreak- en crisismanagement en werkt preventief ten aanzien van de introductie van (nieuwe) infectieziekten.

BIJLAGE 3**Addendum Programmabegroting Veilig Thuis 2018****Compensatieregeling overgang van Veilig Thuis naar publieke sturing**

Door Veilig Thuis onder de GR GGD en VT Haaglanden te brengen en door de overeengekomen financieringssysteem toe te passen, vindt een verschuiving plaats in de kosten die gemeenten maken voor Veilig Thuis (zie ook onderstaand staatje, waarin de bijdrage per gemeente aan de begroting VT 2017 is afgezet tegen de bijdrage per gemeente aan de begroting VT 2018; bedragen X €1.000).

	Begroting 2017 oude model	Begroting 2018 nieuwe model (*)	Vershil	Vershil als percentage
Delft	1.029	971	-58	-5,6%
Den Haag	6.226	6.616	390	6,3%
Leidschendam-Voorburg	417	409	-8	-1,9%
Midden-Delfland	54	63	9	16,7%
Pijnacker-Nootdorp	212	230	18	8,5%
Rijswijk	323	327	4	1,2%
Wassenaar	69	129	60	87,0%
Westland	275	442	167	60,7%
Zoetermeer	1.198	907	-291	-24,3%
Totaal	9.803	10.094	291	

(*): structurele lasten

Uit dit overzicht komt naar voren dat er drie gemeenten zijn voor wie de begroting substantieel (meer dan 15%) stijgt: de gemeenten Midden-Delfland, Wassenaar en Westland (respectievelijk 16,7%, 87,0% en 60,7%). Deze financiële gevolgen door de overgang van Veilig Thuis naar publieke sturing waren niet voorzien.

Het Algemeen Bestuur van de GR GGD heeft daarom besloten om de drie nadeelgemeenten eenmalig te laten compenseren voor het bedrag dat hun respectievelijke bijdrage voor 2018 meer dan 15% stijgt ten opzichte van hun bijdrage 2017.

Uitgewerkt leidt dit tot onderstaand compensatievoorstel (bedragen x €1.000):

	Begroting 2017 oude model	Begroting 2017 + 15%	Begroting 2018 nieuwe model (*)	Voorstel voor compensatie (verschil begroting 2018 - begroting 17+15%)
Midden-Delfland	54	62	63	1
Wassenaar	69	79	129	50
Westland	275	316	442	126
(*): structurele lasten				176
Totaal				

Financiering compensatievoorstel

Het besluit van het AB is de gemeente Den Haag te vragen deze onverwacht nadelige effecten van de financieringssysteem voor de gemeenten Midden-Delfland, Wassenaar en Westland eenmalig te compenseren vanuit middelen die mogelijk in de loop van 2018 vrij vallen door liquidatie van Stojah.

Daar Veilig Thuis als uitvoeringsorganisatie wordt ondergebracht bij de gemeente Den Haag, worden de middelen die vrij vallen door liquidatie van Stojah beschikbaar gesteld aan de gemeente Den Haag. Aan de gemeente Den Haag wordt daarom gevraagd het te compenseren bedrag met de betreffende gemeenten te verrekenen. De compensatieregeling vraagt derhalve geen aanpassing van de begroting van de GR GGD en VT Haaglanden, dan wel de programmabegroting VT.